

Budowa kolektora sanitarnego „A” DN1200
w rejonie ulic Babia Wieś i Toruńska w Bydgoszczy
(w ramach przebudowy kolektora ks900/1350)

Szczegółowa inwentaryzacja i waloryzacja
dendrologiczna

Opracował: inż. Marek Szewczyk arch. kraj.

Olsztyn, listopad 2023

Spis treści

I. Opis techniczny

1. Cel i zakres opracowania
2. Lokalizacja inwestycji i opis terenu
3. Zamawiający
4. Podstawa opracowania
5. Inwentaryzacja szczegółowa zieleni.
6. Ocena stanu zdrowotnego drzewostanu
7. Projektowana gospodarka istniejącą szatą roślinną
8. Zabezpieczenie drzew na czas budowy

II. Część graficzna

Tabela nr 2 – Szczegółowe zestawienie zinwentaryzowanych gatunków drzew i krzewów

III. Część rysunkowa

- plan sytuacyjny	1:500	rys.

I. Opis techniczny

1. Cel i zakres opracowania

W związku z planowaną budową kolektora sanitarnego "A" DN1200 w rejonie ulic Babia Wieś i Toruńska w Bydgoszczy (w ramach przebudowy kolektora ks900/1350), została wykonana inwentaryzacja istniejącej zieleni. Zakres pracy obejmuje szczegółową inwentaryzację dendrologiczną drzew, tj. skład gatunkowy, obwody pni na wysokości 5 cm i 130 cm od poziomu terenu, rozpiętość koron, wysokość obiektów, opis uzupełniający roślin i kategorię stanu zdrowotnego. Inwentaryzacja została wykonana w listopadzie 2023 roku.

2. Lokalizacja inwestycji i opis terenu

Projektowany kolektor sanitarny przebiega w granicach administracyjnych Bydgoszczy, na terenie osiedla Babia Wieś, jednostki urbanistycznej (osiedle) miasta, położonej w jego środkowej części, na wschód od miasta lokacyjnego, między rzeką Brdą a Zboczem Bydgoskim.

Kolektor będzie pod niedokończoną linią tramwajową, przecina ulicę Babia Wieś, na kolejnym odcinku zaprojektowany jest w ulicy Toruńskiej.

Zdj. 1. Drzewa na skarpie poniżej torów tramwajowych i ulicy Babia Wieś

3. Zamawiający

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Bydgoszczy, ulica Toruńska 103, 85-817 Bydgoszcz

4. Podstawa opracowania

- Podkład geodezyjny sytuacyjno-wysokościowy w skali 1:500.
- Szczegółowa inwentaryzacja drzew i krzewów w terenie – wizja i pomiary.
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 Poz. 55 t.j.)

- Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. z 2016 r. poz. 124 j.t., Dz.U. z 2019 r. poz. 1643).

5. Inwentaryzacja szczegółowa zieleni

Na terenie pod planowaną budowę kolektora sanitarnego zinventaryzowano 14 drzew liściastych, są to klony, wiązy i dęby, rosnące na skarpie poniżej ulicy Babia Wieś i torów tramwajowych. Trzy drzewa znajdują się przy metalowym ogrodzeniu, pień jednego (lp. 8) wrosnięty jest w to ogrodzenie. Na ziemi zalegają suche, połamane gałęzie. Drzewa nie były systematycznie pielęgnowane, ukształtowane są naturalnie.

Zdj. 1. Drzewa (lp. 1 i 2) przy ogrodzeniu

Dla każdego drzewa określono gatunkową nazwę (polską i łacińską). Pomierzono obwód pnia na wys. 0,05 m i 1,30 m od poziomu terenu, rozpiętość korony (m) i wysokość drzewa (m). W opisie uzupełniającym podano stan zdrowotny roślin, prawidłowość wykształcenia systemu korzeniowego, pnia i korony. W opisie szczególną uwagę zwrócono na:

- posusz w koronie [rozdzielono 3 stany - duży posusz w koronie (powyżej 50%), średni posusz w koronie (20 - 50%) oraz lekki posusz w koronie (do 20%)];
- susz w koronie (pojedyncze lub liczne suche konary/gałęzie w koronie - ze szczególnym uwzględnieniem suszu stanowiącego zagrożenie życia i mienia ludzkiego);
- pochyłość drzew [rozdzielono 2 stany - pochylone (pow. 30°; lekko pochylone (10-30°), określono kierunek pochylenia];
- asymetrię korony (korona asymetryczna, asymetria nieznaczna);
- ilość przewodników;

- typ oraz wysokość rozwidlenia korony (U kształtne, V kształtne, typu 'ostre V');
- uszkodzenia i deformacje pnia (rany wgłębne i powierzchniowe, listwy mrozowe, pęknięcia mrozowe, zabliźnione i niezabliźnione rany po cięciach na pniu, deformacje pnia etc);
- odrosty na pniu i odrosty korzeniowe;
- zaleganie na drzewie materii organicznej i wody oraz obecność ciał obcych (gwoździe, drut kolczasty, elementy ogrodzeń itp.);
- choroby i pasożyty na roślinie;
- odsłonięty, uszkodzony lub podmyty system korzeniowy;
- lokalizacja obiektu (sąsiedztwo ciągów komunikacyjnych, kolizje z elementami infrastruktury technicznej itp.).

Wyniki pracy przedstawiono na planszy inwentaryzacyjnej w skali 1:500 zaopatrzonej w legendę. Zestawienie zieleni znajduje się w załączonej tabeli. Liczba porządkowa w tabeli odpowiada cyfrze, za pomocą której oznaczono drzewa na załączonym planie sytuacyjnym.

6. Ocena stanu zdrowotnego

Podczas inwentaryzacji dokonano uproszczonej oceny kategorii zdrowotności drzew; do kategorii A zaliczono 13 drzew, 1 drzewo zaliczono do kategorii B.

- A - stan zdrowotny dobry, duża żywotność, niewielkie uszkodzenia;
- B - stan zdrowotny średni, żywotność stosunkowo duża, dość liczne uszkodzenia (rany wgłębne, deformacje korony, pochyłość, żer szkodliwej entomofauny, półpasożyty itp.);
- C - stan zdrowotny zły, drzewo o małej żywotności, z licznymi uszkodzeniami i deformacjami (posusz i susz w koronie, próchnica podstawy pnia, kominy rany wgłębne, żer szkodliwej entomofauny, liczna jemiola itp.);
- D - obiekt uschnięty

Tabela 1. Ocena stanu zdrowotnego dendroflory - zestawienie ilościowe

Kategoria zdrowotności	Liczba (szt.)	Udział procentowy (%)
1	2	3
A	13	93
B	1	7
C	-	-
D	-	-
Razem	110	100

Źródło: Opracowanie własne

7. Projektowana gospodarka istniejącą roślinnością

Teren, na którym występują drzewa nie jest objęty żadną formą ochrony przyrody. W celu uniknięcia kolizji istniejących drzew z kolektorem sanitarnym roboty należy wykonywać ręcznie. Wykonawca robót, ma obowiązek chronić przed uszkodzeniami wszystkie drzewa pozostające w zasięgu robót budowlanych, także te, które nie zostały wymienione w niniejszym opracowaniu. Nad pracami, szczególnie w pobliżu drzew zagrożonych, powinien czuwać uprawniony inspektor ds. terenów zieleni. W opracowaniu podano podstawę prawną obowiązującą w dniu wykonywania dokumentacji.

Sprzęt zmechanizowany wykorzystywany na budowie winien być sprawny, posiadać świadectwa legalizacji i dopuszczenia do ruchu, a jego operatorzy muszą przejść odpowiednie przeszkolenie i posiadać niezbędne kwalifikacje. Pozostałe wyposażenie (narzędzia, materiały) powinno być sprawne technicznie i odpowiednie do wykonywania poszczególnych prac.

Pracownicy obsługujący sprzęt muszą odbyć przeszkolenie stanowiskowe z zakresu bhp oraz sposobu obsługi maszyn i urządzeń, a także posiadać odpowiednie kwalifikacje potwierdzone zaświadczeniami.

Przestrzeganie przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy jest obowiązkiem Wykonawcy. W szczególności należy stosować następujące przepisy:

- Rozporządzenie Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny przy wykonywaniu robót budowlanych,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy,
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 sierpnia 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz szczegółowego zakresu robót budowlanych, stwarzających zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia.

8. Zabezpieczenie drzew w czasie budowy

W czasie budowy należy chronić pnie i bryłę korzeniową drzew przed uszkodzeniami mechanicznymi. Zgodnie z art. 82 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. 2004 nr 92 poz. 880 z dnia 16 kwietnia 2004 r. z późn. zm., Dz. U. z 2020 Poz. 55 t.j.) „Prace ziemne oraz inne prace związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w obrębie bryły korzeniowej drzew lub krzewów na terenach zieleni lub zadrzewieniach powinny być wykonywane w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom” Obowiązek właściwego zabezpieczenia elementów środowiska przyrodniczego na terenie budowy wynika również z art. 22 ust. 1 Prawa budowlanego (Dz. U. 1994 nr 89 poz. 414 z dnia 7 lipca 1994 ze zm.).

Drzewa, które pozostają na placu budowy narażone są na uszkodzenia pni oraz systemu korzeniowego podczas prowadzenia robót ziemnych. W zasięgu występowania systemu korzeniowego drzew* niedopuszczalne jest:

- bezpośrednie uszkodzanie drzew (mechaniczne i chemiczne),
- składowanie materiałów zmieniających chemizm gleby (np. paliwa, oleje, wapno, cement, gips itp.),

- składowanie materiałów budowlanych,
- ruch i parkowanie pojazdów,
- zmienianie wysokości powierzchni terenu,
- palenie ognisk,
- mocowanie czegokolwiek do pni drzew, nawet jeśli stosuje się przy tym osłonę pni drzew.
- prowadzenie prac ziemnych oraz innych prac zmieniających stosunki wodne w glebie (jeżeli jest to konieczne należy zastosować się do zasad jak poniżej).

Bryłę korzeniową drzew należy chronić poprzez ułożenie ażurowych płyt betonowych na ziemi posypanej korą. Płyty układamy na całej powierzchni ziemi pod koroną drzewa. Płyty zapobiegają ubijaniu gleby przez ciężkie pojazdy. Nie należy dopuszczać do poruszania się pojazdów i parkowania w rejonie położonym pod koronami drzew.

Roboty ziemne w zasięgu systemu korzeniowego drzew oraz najlepiej prowadzić poza sezonem wegetacyjnym. Najlepszy termin to okres październik – marzec. Wykopy pod budowę instalacji podziemnych w otoczeniu drzew należy prowadzić ręcznie w sposób zapobiegający uszkodzeniu korzeni drzew z zachowaniem szczególnej ostrożności.

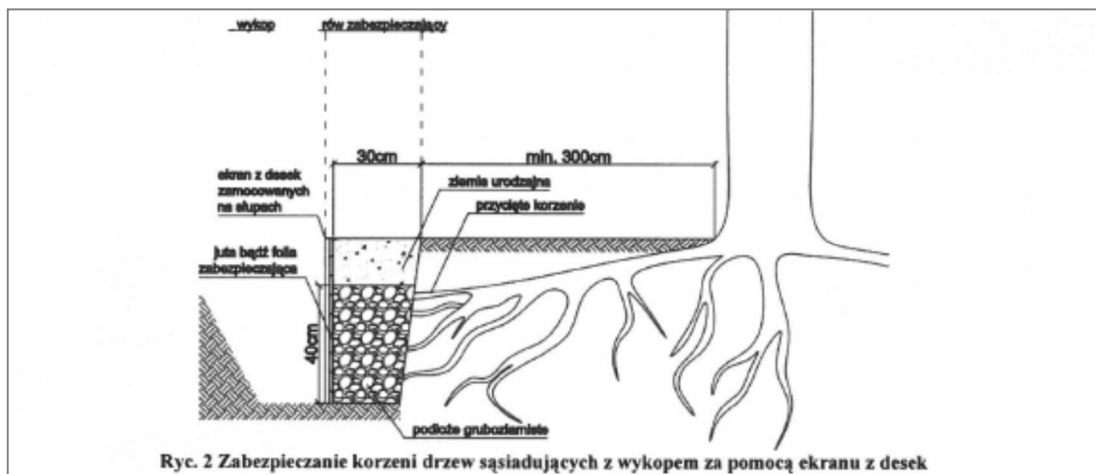
Zabezpieczenie drzew podczas robót ziemnych

Wykonanie robót winno być zgodne z projektem oraz specyfikacją techniczną. Przy wykonywaniu wykopów instalacyjnych w strefie korzeniowej drzew:

- roboty ziemne należy wykonywać wyłącznie ręcznie, gdyż maszyny uszkadzają korzenie,
- należy unikać zagęszczania gruntu ograniczając je do minimum,
- należy unikać wykonywania wykopów w lecie, najlepiej prowadzić je od października do kwietnia.

Zabezpieczenie korzeni drzew przy budowie

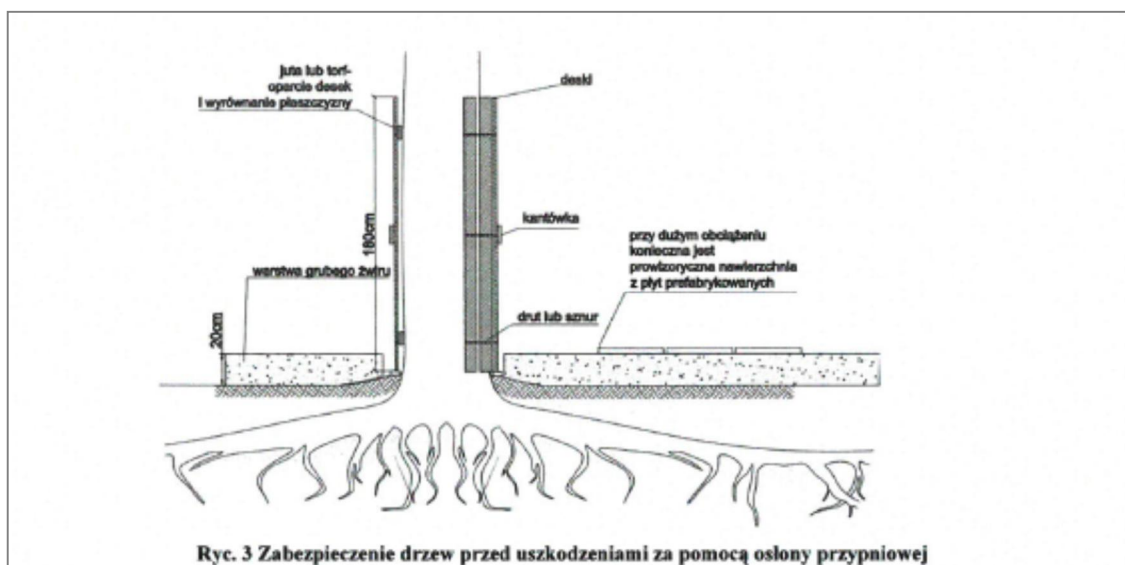
- na granicy wykopu od strony drzew należy wykopać ręcznie rów o szer. 30-50 cm i głębokości 1,5-2,0 m;
- wszystkie napotkane korzenie należy przyciąć na równi ze ścianą wykopu; korzenie ciąć prostopadle do osi, bez wyrywania fragmentów drzewa;
- na przeciwległej ścianie należy ustawić ekrany z desek zamocowane na słupach ustawionych od strony planowanego wykopu, (30 cm odległość między ścianą z przyciętymi korzeniami a deskowaniem);
- przestrzeń pomiędzy ekranem i ścianą wypełnić gruboziarnistym podłożem do wysokości 40 cm poniżej powierzchni terenu, górną warstwę wypełnić ziemią urodzajną;
- odkryte korzenie należy zabezpieczyć przed wysuszeniem;
- odkrytych korzeni nie podlewać silnym strumieniem wody;
- osłon zabezpieczających można nie stosować przy wykonywaniu robót instalacyjnych poza okresem wegetacji roślin

Ryc. 2 Zabezpieczanie korzeni drzew sąsiadujących z wykopem za pomocą ekranu z desek

Zabezpieczenie pni drzew przy budowie

- pnie drzew należy zabezpieczyć przed uszkodzeniami mechanicznymi do wysokości od 1,5-2,0 m poprzez deskowanie, lub przy pomocy słomianych/trzciniowych mat.; pień można także owinać siatką ze sztucznego tworzywa;
- w miejscach, gdzie płaszczyzna desek nie jest w stanie przylegać do pnia (np. na skutek istniejących skrzywień lub wypukłości), powstałą przestrzeń między pniem i deskami należy wypełnić torfem lub jutą;
- odeskowanie u podstawy zabezpieczyć poprzez obsypanie ziemią;
- górną część odeskowania przewiązać drutem lub taśmą stalową co 40-60 cm (co najmniej 3 razy);

Ryc. 3 Zabezpieczenie drzew przed uszkodzeniami za pomocą osłony przypniowej

Zabezpieczenie koron drzew przy budowie

- gałęzie utrudniające pracę należy podwijać do sąsiednich gałęzi;
- jeżeli jest to niezbędne, wykonać cięcia techniczne (zgodnie ze sztuką ogrodniczą);
- rany po cięciach zabezpieczyć środkiem grzybobójczym typu funaben, dendromal, Lack balsam, itp.

Pielęgnacja istniejących drzew po zakończeniu robót

Istniejącej roślinności po zakończeniu prac budowlanych należy zapewnić odpowiednią pielęgnację

- teren wokół drzew, które utraciły część korzeni należy przykryć warstwą ściółki;
- przy większej utracie korzeni należy zastosować system napowietrzania (geotekstylne dreny pasmowe, dreny ceramiczne, itp.), który przyspieszy regenerację korzeni;
- za pomocą narzędzi ręcznych należy usunąć wszystkie zanieczyszczenie z powierzchni wokół drzewa;
- należy zapewnić regularne nawadnianie drzewom w zależności od stopnia zmian jakie nastąpiły w otoczeniu drzewa oraz od warunków pogodowych; w następnej kolejności należy przewidzieć potrzebę zastosowania:
- cięć korygujących drzew dla zapewnienia bezpieczeństwa pieszym i usunięcie gałęzi zwisających poniżej 2,20 m nad chodnikiem;
- cięć sanitarnych (obejmujących usuwanie gałęzi martwych, obumierających, chorych, krzyżujących się, narastających na siebie, słabo zmocowanych) w taki sposób by nie uszkodzić tkanki żywej; do drzew lepiej znoszących cięcie obejmujące redukcję konarów do ≤ 10 cm należą buki, klony, dęby, graby i lipy. Natomiast cięcia takich drzew, jak jesiony, kasztanowce należy ograniczać do gałęzi o ≤ 5 cm.

II. Część graficzna

Tabela nr 2 – Szczegółowe zestawienie zinwentaryzowanych gatunków drzew i krzewów

III. Część rysunkowa

Plan sytuacyjny skala 1:500

Zgoda na wycinkę drzew

**PREZYDENT MIASTA
BYDGOSZCZY**

WGK-III.6131.1.135.2024.JM-M

Bydgoszcz, dnia 8 maja 2024 r.

MWiK w Bydgoszczy Sp. z o.o.
ul. Toruńska 103
85-817 Bydgoszcz
reprezentowany przez pełnomocnika
Pana Bartosza Szewczyka
ZOMB-KAN Projektowanie Nadzór
Zofia Szewczyk
ul. Świerkowa 29/2
10-174 Olsztyn

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt. 3 i art. 43 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609) oraz art. 83 ust. 1 i art. 90 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2023 r. poz. 1336 ze zm.), w nawiązaniu do Państwa wniosku z dnia 17 kwietnia 2024 r. (wpływ do tut. organu: 19 kwietnia 2024 r.), o wyrażenie zgody na usunięcie drzew, rosnących na terenie nieruchomości położonej w Bydgoszczy w rejonie ulic Babia Wieś i Toruńska (dz. nr 35/3, obr. 148, KW nr BY1B/00064330/5, tereny zakwalifikowane jako tereny rekreacyjno-wypoczynkowe), działając w imieniu właściciela nieruchomości – Gminy Bydgoszcz

w y r a ż a m z g o d ę

na usunięcie następujących drzew:

Lp.	Gatunek	Obwód pnia drzewa na wys. 130 cm [cm]	Uzasadnienie
1.	Dąb szypulkowy	62	Drzewa kolidują z planowaną inwestycją, polegającą na „Budowie kolektora sanitarnego A DN1200 w rejonie ulic Babia Wieś i Toruńska w Bydgoszczy (w ramach przebudowy kolektora ks900/1350)”, a kolizji nie da się uniknąć.
2.	Klon pospolity	96	

rosnących na terenie nieruchomości położonej w Bydgoszczy w rejonie ulic Babia Wieś i Toruńska (dz. nr 35/3, obr. 148, KW nr BY1B/00064330/5, tereny zakwalifikowane jako tereny rekreacyjno-wypoczynkowe).

Przedmiotowa zgoda nie stanowi podstawy do usunięcia drzew, co może nastąpić jedynie po uzyskaniu decyzji zezwalającej na ich usunięcie w trybie art. 83 lub art. 90 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2023 r. poz. 1336 ze zm.).

Wyrażenie przedmiotowej zgody uzależnione jest od nasadzeń kompensacyjnych, tj. 1 szt. czereśni ptasiej o obwodach pni 10-12 cm na wysokości 100 cm i 3 szt. lipy drobnolistnej o obwodach pni co najmniej 14-16 cm mierzonych na wysokości 100 cm, poprzez ich nasadzenie zgodnie z wytycznymi zawartymi w piśmie z dnia 26 marca 2024 r., znak sprawy: WGK-IV.7012.130.2023.JO. Materiał szkółkarski zgodny z "Zaleceniami jakościowymi dla ozdobnego materiału szkółkarskiego" wydanymi przez Związek Szkółkarzy Polskich.

Otrzymują:
1. Adresat 2 egz.
2. a/a.

z up. PREZYDENTA MIASTA

Bogna Rybacka
z-ca Dyrektora w Wydziale
Zieleni i Gospodarki Komunalnej
Ogrodnik Miejski

Nasadzenia zastępcze

URZĄD MIASTA BYDGOSZCZY
Wydział Zieleni i Gospodarki Komunalnej

Bydgoszcz, dnia marca 2024 r.

WGK-IV.7012.130.2023.JO

Miejskie Wodociągi i Kanalizacja
w Bydgoszczy sp. z o. o.
za pośrednictwem Pełnomocnika
Pana Bartosza Szewczyka
ZOMB-KAN Projektowania Nadzór
ul. Świerkowa 29/2
10-174 Olsztyn

Temat: nasadzenia zastępcze - „Budowa kolektora sanitarnego A DN1200 w rejonie ulic Babia Wieś i Toruńska w Bydgoszczy”.

W nawiązaniu do wcześniejszej korespondencji w sprawie jw. (pismo znak: WGK-IV.7012.130.2023.JO z dnia 9 stycznia 2024 r.), przekazuję informacje na temat zakresu nasadzeń zastępczych, wynikających z konieczności wycinki 2 drzew, kolidujących z budową kolektora sanitarnego A DN1200 w rejonie ulic Babia Wieś i Toruńska w Bydgoszczy. Szczegółowy opis, zakres i warunki nasadzeń drzew stanowi załącznik nr 1 do niniejszego pisma. Lokalizację nasadzeń wskazano na załączniku mapowym (załącznik nr 2). Sposób wykonania nasadzeń jest obligatoryjny dla Inwestora - Miejskich Wodociągów i Kanalizacji w Bydgoszczy sp. z o. o.

Zobowiązuje się Inwestora do uzgodnienia z Wydziałem Zieleni i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Bydgoszczy (WGK) terminu realizacji nasadzeń i wykonania ich pod nadzorem przedstawicieli WGK: Pani Natalii Wudarskiej (tel. 52-58-58-669) i Pana Marcina Kokota (52-58-58-518).

DYREKTOR BIURA
Sylwia Kubiś

Załączniki:

- 1) „Szczegółowy opis, zakres i warunki nasadzeń drzew”,
- 2) mapa – lokalizacja nasadzeń zastępczych.

85-102 Bydgoszcz, ul. Jezuitów 4a
tel.: (52) 58-58-394, fax.: (52) 58-58-111
www.bydgoszcz.pl

Bydgoski Rok
NATO i JFTC

Załącznik nr 1

do pisma znak: WGK-IV.7012.130.2023.JO

Szczegółowy opis, zakres i warunki nasadzeń drzew

Nasadzenie zastępcze		
L.p.	Nazwa łacińska/polska	Ilość sztuk
1	<i>Prunus avium</i> 'Plena' – czereśnia ptasia obw. pnia na wys. 100 cm 10-12 cm	1
2	<i>Tilia cordata</i> 'Rancho' – lipa drobnolistna obw. pnia na wys. 100 cm 14-16 cm	3

1. Zakres czynności związanych z posadzeniem drzew liściastych:

- zakup materiału roślinnego, 3-4 krotnie szkółkowanego, drzewa formy piennej o pokroju alejowym, korona z jednym przewodnikiem równomiernie rozgałęziona, o obwodzie na wysokości 1 m wg. tabeli jw., zdrowe, wszystkie drzewa bez uszkodzeń na korze i pędach, korzenie w bryle owiniętej jutą lub siatką z drutu o średnicy min. 40 cm (do nasadzeń od 15 października do 15 kwietnia) lub pojemnikowane,
- wyznaczenie miejsc sadzenia wg. Planu nasadzeń z udziałem inspektora nadzorującego z Wydziału Zieleni i Gospodarki Komunalnej (dalej WGK),
- wykopanie dołów pod każde drzewo o wymiarach odpowiadających wielkości 1 m³ w kształcie określonym przez inspektora nadzorującego,

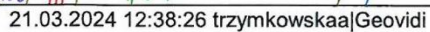
Uwaga: WYKOPANIE DOŁÓW PRZED POSADZENIEM DRZEW NALEŻY BEZWZGLĘDNIE ZGŁOSIĆ INSPEKTOROWI NADZORUJĄCEMU CELEM DOKONANIA PRZEZ NIEGO KONTROLI Z WGK,

- wypełnienie wykopanych dołów ziemią ogrodniczą z udziałem co najmniej 15 % gliny, zawartości materii organicznej 5 % o pH 5,7 – 6,5, o strukturze gruzełkowatej i wolnej od chwastów trwałych (perz, topinambur, itp.), z dodatkiem hydrożelu i obornika granulowanego (wg zaleceń producentów), wymagane jest warstwowe zagęszczanie gruntu w celu wykluczenia jego nadmiernego osiadania po wykonaniu nasadzeń,
- doniesienie roślin i wody, posadzenie (z uzupełnieniem podłoża) i dwukrotne podlanie, ok. 50 l pod każde drzewo podczas jednego podlewania,
- opalikowanie trzema palikami drewnianymi impregnowanymi środkami przedłużającymi trwałość drewna, ale nie szkodziącymi drzewom i nie przedostającymi się do gruntu, średnica palika 6 cm, umocowanie palików listwami poprzecznymi (półwałkami o średnicy 5-6 cm), co najmniej na dwóch wysokościach (dolna listwa podwójna – dłuższa – na wysokości 20 cm nad gruntem, górna pojedyncza – krótsza),
- wykonanie stabilizacji drzew w min. 4 punktach za pomocą taśmy parcianej, elastycznej o szerokości 3-5 cm,

- h) zamontowanie zabezpieczeń wokół pni drzew w formie ażurowej osłonki z tworzywa sztucznego z możliwością regulacji, o wysokości ok. 20 cm, szerokości ok. 35 cm i grubości ok. 2 mm koloru brązowego,
 - i) wykonanie misy o średnicy minimum 1 m², z zagłębieniem 7 cm poniżej otaczającego gruntu, zabrania się tworzenia „wałka” na krawędziach misy,
 - j) ściółkowanie mieloną, kompostowaną korą drzew iglastych warstwą gr. 7 cm,
 - k) wywóz odpadów.
2. Wymagana pielęgnacja nasadzonego materiału roślinnego co najmniej trzy lata od momentu posadzenia:
- a) pielęgnacja nasadzonego materiału roślinnego od momentu posadzenia do terminu zakończenia gwarancji jakości, tj. w okresie 36 miesięcy od dnia posadzenia,
 - b) w okresie pielęgnacji, systematyczne podlewanie roślin, nawożenie co najmniej raz w sezonie wegetacyjnym (wiosną) nawozami o przedłużonym działaniu, uzupełnianie palików i wiązań na bieżąco, uzupełnianie kory wiosną każdego roku,
 - c) w wyniki przeprowadzonych kontroli przez inspektora WGK, w przypadku:
 - materiału suchego i stanu roślin nie rokujących dalszego prawidłowego ich wzrostu, wykonawca będzie zobowiązany do wymiany materiału w wyznaczonym przez inspektora terminie (tj.: termin wiosenny: od marca do połowy kwietnia, bądź termin jesienny: od końca sierpnia do końca listopada; UWAGA – termin może ulec zmianie w poszczególnych latach w zależności od warunków pogodowych),
 - w przypadku wymiany materiału, dla roślin wymienianych 36-miesięczny termin pielęgnacji liczony jest od dnia ich wymiany,
 - stwierdzenia negatywnych efektów braku systematycznej pielęgnacji roślin, wykonawca zobowiązany będzie do niezwłocznego wykonania prac pielęgnacyjnych, max. w ciągu 7 dni od stwierdzenia takiej konieczności (podlewanie roślin, nawożenie, odchwaszczanie, uzupełnianie palików i wiązań),
 - d) po okresie pielęgnacji wymagane protokolarne przekazanie posadzonych roślin do dalszego utrzymania do WGK, z udziałem inspektora WGK. Do czasu przekazania posadzony materiał roślinny pozostaje w utrzymaniu Wykonawcy prac.
3. Miejsce posadzenia drzew przedstawia załącznik nr 2.
4. Prace ogrodnicze należy prowadzić pod nadzorem merytorycznym inspektora WGK.
Wymagana akceptacja materiału roślinnego przez inspektora WGK.

Uwaga! Drzewa muszą posiadać dobrze wykształcony, prosty, pojedynczy przewodnik. Korona drzewa równomiernie rozgałęziona z jednym przewodnikiem głównym i równomiernie rozmieszczonymi pędami bocznymi właściwym dla danego gatunku, wyrównanej grubości. Wszystkie części drzew muszą być pozbawione ran i śladów od szkodników i patogenów. Drzewa ze szkółek, poddane 3-4 krotnemu szkółkowaniu. Wymagane potwierdzenie ilości szkółkowania z dokumentów zakupu materiału roślinnego (posadzonych drzew).

- 14 -

Uzgodnienie UM Bydgoszczy

URZĄD MIASTA BYDGOSZCZY

Wydział Zieleni i Gospodarki Komunalnej

Bydgoszcz, dnia ...⁹ stycznia 2024 r.

WGK-IV.7012.130.2023.JO

Miejskie Wodociągi i Kanalizacja
w Bydgoszczy sp. z o. o.
za pośrednictwem Pełnomocnika
Pana Bartosza Szewczyka
ZOMB-KAN Projektowania Nadzór
ul. Świerkowa 29/2
10-174 Olsztyn

Temat: „Budowa kolektora sanitarnego A DN1200 w rejonie ulic Babia Wieś i Toruńska w Bydgoszczy”.

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 15 grudnia 2023 r. (wpływ do Wydziału Zieleni i Gospodarki Komunalnej – dalej WGK, w dniu 21 grudnia 2023 r.), informuję, że przedłożony projekt zagospodarowania terenu w zakresie trasy sieci kanalizacji sanitarnej oraz planowanej wycinki drzew **opiniuję pozytywnie**.

Ponadto, **wyrażam zgodę** na czasowe zajęcie terenu części dz. ew. nr 35/3 obr. 148, w celu wykonania ww. inwestycji, na niżej podanych warunkach. Opieczętowana mapa – projekt zagospodarowania terenu, stanowi integralną część niniejszej opinii i zgody na czasowe zajęcie terenu.

W zamian za usuwanie drzewa (dąb szypułkowy i klon pospolity) należy przewidzieć nasadzenia zastępcze w liczbie 4 szt. Informację na temat lokalizacji i nazw gatunkowych nasadzeń prześlemy Panu odrębnym pismem, zgodnie z ustaleniami roboczymi z dnia 3 stycznia 2024 r.

W odniesieniu do dz. ew. nr 36/2 obr. 148 (Ti), wyjaśniam, że WGK nie posiada kompetencji do wydawania uzgodnień dot. gruntów opisanych w ewidencji jako klasoużytek Ti (tereny komunikacyjne). Uzgodnienia w tym zakresie, zgodnie z kompetencjami, wydaje Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej Bydgoszczy (ul. Toruńska 174a 85-844 Bydgoszcz).

I. OCHRONA ZIELENI

1. Na podstawie art. 87a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.) oraz art. 75 ust. 1 - ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.), Inwestor zobowiązany jest do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia wpływu planowanych działań na środowisko (w tym przyrodężywioną). Z uwagi na powyższe, zobowiązuje się Inwestora i Wykonawcę robót do przestrzegania niżej podanych zasad ochrony przyrody oraz wytycznych przedstawionych w przedłożonej dokumentacji pt. „Szczegółowa inwentaryzacja i waloryzacja dendrologiczna” (dalej „inwentaryzacja”).
2. Prace należy prowadzić w sposób wykluczający wycinkę oraz uszkodzenie drzew i krzewów przewidzianych do zachowania, znajdujących się w sąsiedztwie inwestycji. Zakres robót w sąsiedztwie drzew przewidzianych do zachowania należy ograniczyć do niezbędnego minimum.
3. Drzewa narażone na uszkodzenie w trakcie realizacji wykopów, należy zabezpieczyć poprzez montaż osłon na pniach i strefach odziomków. Osłon nie należy montować bezpośrednio do pni. Korzenie drzew naruszone w wyniku wykopu, należy na bieżąco obcinać ostrym narzędziem przy ścianie wykopu, prostopadle do ściany wykopu tak, aby powstała rana była jak najmniejsza. Wyklucza się możliwość pozostawienia korzeni odkrytych, narażonych na zasychanie i bezpośrednie działanie czynników atmosferycznych.
4. Na odcinku zadrzewionym oraz w ul. Toruńskiej, zgodnie z pzt, roboty wykonane będą bezwykopowo.

85- 102 Bydgoszcz, ul. Jezuicka 4a,
tel.: 52 58 58 394 fax.: 52 58 58 111
www.bydgoszcz.pl

5. Trasa dojazdu sprzętu w okolicy obiektu S1 (teren zadrzewiony), zostanie ustalona z inspektorem WGK w momencie przekazywania terenu. Strefa ruchu i pracy sprzętu ciężkiego, z uwagi na sąsiedztwo drzew, zostanie zabezpieczona przed ugniataniem gruntu, zgodnie z wytycznymi zawartymi w inwentaryzacji (zapisy dot. ochrony bryły korzeniowej, pkt 8).
6. Wyklucza się możliwość wyznaczenia zaplecza socjalnego, miejsc parkingowych, składowania materiałów itp. w rzutach koron drzew.
7. Niezwłocznie po zakończeniu prac, na koszt Inwestora, teren objęty niniejszym pozwoleniem zostanie przez Wykonawcę robót uporządkowany i przywrócony do stanu wyjściowego, a wszelkie szkody powstałe w wyniku realizacji prac zostaną (po ich zakończeniu) niezwłocznie naprawione.

II. CZASOWE ZAJĘCIE TERENU

Niniejszym WGK, wyznaczony do udostępniania terenów zakwalifikowanych jako tereny rekreacyjno – wypoczynkowe – Bz, wyraża zgodę na czasowe zajęcie części dz. o nr ew. 35/3 obr. 148, będącej własnością Gminy Bydgoszcz. Czasowe zajęcie terenu następuje w związku z planowaną inwestycją, co jest równoznaczne z prawem inwestora do dysponowania nieruchomością na cele budowlane w rozumieniu ustawy Prawo budowlane. Za zajęcie działki ewidencyjnej o nr ew. 35/3 obr. 148, WGK naliczy należność na niżej podanych warunkach.

1. Inwestycję należy wykonać zgodnie z oznaczeniami przedstawionymi na załączonym, opieczętowanym planie oraz mapie ewidencyjnej.
2. Prace wykonać zgodnie z warunkami zabudowy i zagospodarowania terenu oraz innymi warunkami nałożonymi przez instytucje uzgadniające, w tym ZUDP i WGK.
3. Zgoda na czasowe zajęcie terenu wydana na etapie projektowym w celu uzyskania pozwolenia na budowę lub dokonania prawomocnego zgłoszenia robót:
 - obowiązuje na czas określony, do dnia zawarcia umowy na czasowe zajęcie terenu potwierdzającej prawo dysponowania nieruchomością,
 - traci ważność w przypadku wydania negatywnej decyzji organu administracji architektoniczno – budowlanej w zakresie inwestycji, dla której została wydana,
 - nie upoważnia inwestora do rozpoczęcia i prowadzenia robót w terenie.
4. W celu realizacji planowanej inwestycji inwestor jest zobowiązany zawrzeć **umowę na czasowe zajęcie terenu** z Gminą Bydgoszcz.

III. UMOWA NA CZASOWE ZAJĘCIE TERENU

Przed przystąpieniem do robót w terenie, min. 14 dni przed wejściem w teren, inwestor zobowiązany jest złożyć do WGK wniosek o zawarcie umowy na czasowe zajęcie terenu, zawierający dokumenty wymienione poniżej. Dane w nich zawarte będą podstawą naliczenia przez Miasto Bydgoszcz stawki opłat za czasowe zajęcie terenu.

1. Oświadczenie zawierające informacje:
 - 1) nazwa inwestycji,
 - 2) wskazanie lokalizacji (nr i obręb działki ewidencyjnej),
 - 3) czas trwania budowy (liczba dni oraz data rozpoczęcia i zdania terenu po zakończeniu prac) przedstawiony w harmonogramie zajęcia terenu, zawierający informacje o wielkości zajęcia terenu w poszczególnych dniach (wielkość powierzchni objętej pracami związanymi z wykonaniem planowanej inwestycji w m², uwzględniając: wykop, odkład, gromadzenie materiałów budowlanych, powierzchnię niezbędną do pracy i dojazdu pojazdów oraz sprzętu, itd. w danym dniu robót), wraz z podaniem terminu zdania terenu po zakończeniu prac.
2. Nazwiska osób, które będą podpisywać umowę, a jeżeli będą to osoby inne niż wymienione w KRS, pełnomocnictwo dla nich upoważniające do zaciągania zobowiązań prawnych i finansowych.

3. Mapę lub projekt zagospodarowania terenu z oznaczonym terenem zajęcia. Na mapie lub projekcie zagospodarowania terenu należy oznaczyć i zwymiarować obszar zajęcia (wykop, odkład, zaplecze pod materiał i sprzęt itp.).
4. Kserokopię zgody na czasowe zajęcie terenu wydanej przez WGK (lub znak sprawy).
5. Niedotrzymanie terminów określonych w umowie na czasowe zajęcie terenu i bezumowne korzystanie z terenu, skutkować będzie naliczeniem opłaty w formie odszkodowania w wysokości 300%, z zastosowaniem aktualnej stawki z tytułu czasowego zajęcia terenu.
6. Rozpoczęcie budowy w terenie powinno nastąpić nie później niż 3 lata od dnia wydania zgody na czasowe zajęcie terenu.
7. Celem dokonania odbioru terenu, należy pisemnie zawiadomić WGK o zakończeniu robót, załączając do ww. zawiadomienia kopie protokołów odbioru inwestycji przez gestorów sieci z zapisem o spełnieniu wymaganych warunków decyzji, pozwoleń i uzgodnień związanych z przedmiotową inwestycją.
8. Do dnia protokolarnego zdania terenu, inwestor zobowiązany jest dostarczyć do WGK kopię mapy w skali 1: 500 z naniesioną inwentaryzacją powykonawczą zrealizowanej inwestycji, co nie zwalnia inwestora z obowiązku zgłoszenia inwentaryzacji powykonawczej do Miejskiej Pracowni Geodezyjnej w Bydgoszczy.

Inwestor zobowiązany jest do wpłaty kaucji zwrotnej – jako zabezpieczenia dla właściciela nieruchomości z tyt. szkody lub straty powstałej w czasie dysponowania terenem przez inwestora, na rachunek bankowy Wydziału Księgowości Urzędu Miasta Bydgoszczy: PEKAO S.A. nr: 27 1240 6452 1111 0010 4788 2066. W przypadku nie uporządkowania nieruchomości w terminie 7 dni po zakończeniu prac inwestycyjnych - kaucja przepada na rzecz właściciela.

Wysokość kaucji zwrotnej zostanie naliczona przez WGK na podstawie niżej przedstawionych wytycznych:

- a) przy długości pasa roboczego do 1000 m w zależności od czasu zajęcia gruntu:
 - od 1 do 2 dni – 500,00 zł,
 - od 3 dni do 1 miesiąca – 1000,00 zł,
 - za każdy rozpoczęty miesiąc 1000,00 zł;
- b) w przypadku zajęcia pasa roboczego o długości powyżej 1000 m kaucja będzie wielokrotnością kwot ww. (lit. a).

Dowód wpłaty kaucji zwrotnej inwestor przedłoży na etapie podpisywania umowy na czasowe zajęcie terenu.

IV. SŁUŻEBNOŚĆ PRZESYŁU

Zobowiązuje się inwestora do uregulowania kwestii służebności przesyłu niezwłocznie po zakończeniu prac związanych z realizacją inwestycji.

Inwestor jest zobowiązany złożyć w Wydziale Mienia i Geodezji Urzędu Miasta Bydgoszczy inwentaryzację powykonawczą wraz z wnioskiem o ustanowienie odpłatnej służebności przesyłu obciążającej nieruchomość, polegającej na prawie nieograniczonego dostępu do nieruchomości obciążonych w celu wykonania niezbędnych robót związanych z wybudowaniem, eksploatacją, konserwacją, naprawą oraz remontem, w szczególności wejścia i dojazdu na teren nieruchomości obciążonych służebnością.

V. WARUNKI OGÓLNE

1. Ustalenia szczegółowych zasad korzystania z nieruchomości stanowiących własność Gminy Bydgoszcz lub Skarbu Państwa w celu realizacji inwestycji liniowych, drogowych oraz urządzeń infrastruktury technicznej na terenie Miasta Bydgoszczy określa Zarządzenie Nr 637/2016 Prezydenta

Miasta Bydgoszczy z dnia 27 grudnia 2016 r., które jest dostępne na stronie internetowej Urzędu Miasta Bydgoszcz (BiP, Prawo, Zarządzenia Prezydenta), pod adresem:
<http://www.prawomiejskowe.pl/institution/16897/collection/18/list>.

2. Zawarte w niniejszym piśmie warunki nie upoważniają inwestora do nieograniczonego dysponowania gruntem. Każdorazowe, kolejne wejście na teren objęty niniejszą zgodą, we władaniu Gminy Bydgoszcz jako posiadacz samoistny, wymaga wcześniejszego uzgodnienia z WGK.

Zastępca Dyrektora Wydziału
Ogrodnik Miejski

Bogna Rybacka

Załącznik:

- 1) opieczetowany egzemplarz dokumentacji pt. „Szczegółowa inwentaryzacja i waloryzacja dendrologiczna”,
- 2) opieczetowany egzemplarz pzt.

Otrzymują:

1. Adresat,
2. a/a JO.

